

Bendrasis Teismas atmetė ieškinį, pareikštą bendrovės Canon, kuriai Komisija skyrė 28 mln. eurų baudą už tai, kad įsigydama Toshiba Medical Systems Corporation ji nesilaikė koncentracijų kontrolės taisyklių

2016 m. *Canon Inc.* (toliau – ieškovė), Japonijos tarptautinė bendrovė, kuri specializuojasi vaizdo atkūrimo ir optinių gaminių gamybos srityje, perėmė *Toshiba Medical Systems Corporation* (toliau – TMSC), bendrovei *Toshiba Corporation* (toliau – *Toshiba*) 100 % priklausančią patronuojamąją bendrovę.

Šis įsigijimas buvo atliktas dviem etapais, pasitelkiant specialiai šiam tikslui sukurtą **specialiosios paskirties įmonę** (*MS Holding*). Pirmu etapu 2016 m. kovo 17 d. *MS Holding* įsigijo tam tikrų balsavimo teisę suteikiančių TMSC akcijų už maždaug 800 EUR, o ieškovė už visą sutartą TMSC pirkimo kainą (maždaug 5,28 mlrd. EUR) įsigijo visų likusių TMSC akcijų su balsavimo teise pasirinkimo sandorius. Be to, ieškovė įsigijo vienintelę balsavimo teisės nesuteikiančią TMSC akciją už maždaug 40 EUR (toliau – laikinas sandoris).

Antru etapu, 2016 m. gruodžio 19 d. gavusi Komisijos leidimą vykdyti koncentraciją, ieškovė pasinaudojo akcijų pasirinkimo sandoriais, kad galėtų įsigyti pagrindines balsavimo teisę suteikiančias TMSC akcijas, o TMSC išpirko *MS Holding* turimas balsavimo teisę suteikiančias akcijas ir ieškovės turimą balsavimo teisės nesuteikiančią akciją (toliau – pagrindinis sandoris). Šiais dviem sandoriais TMSC tapo 100 % ieškovės patronuojamąja bendrove.

Toks įsigijimas dalimis suplanuotas tam, kad TMSC pardavimas būtų pripažintas kapitalo įnašu į *Toshiba* sąskaitas ne vėliau kaip 2016 m. kovo 31 d., ieškovei formaliai neįgyjant TMSC kontrolės prieš gaunant būtinus kompetentingų konkurencijos institucijų leidimus.

2016 m. kovo mėn. išsiuntusi išankstinį pranešimą, rugpjūčio mėn. ieškovė pranešė Komisijai apie koncentraciją ir ši priėmė sprendimą leisti koncentraciją tų pačių metų rugsėjo mėnesį.

Vis dėlto tuo pat metu Komisija pradėjo tyrimą dėl galimo Susijungimų reglamente¹ numatytų pareigų sustabdyti koncentracijos vykdymą ir apie ją pranešti pažeidimo. Vykdydamos šias pareigas **Europos masto koncentraciją įgyvendinančios įmonės privalo pranešti Komisijai apie savo planus, kad būtų atliktas tyrimas prieš koncentracijos įvykdymą („pareiga pranešti“)², ir negali pradėti vykdyti sandorio, apie kurį pranešta, kol negaus Komisijos leidimo („pareiga sustabdyti vykdymą“)³.**

2019 m. birželio 27 d. sprendime⁴ **Komisija konstatavo, kad ieškovė pažeidė minėtas pareigas, nes pirma laiko įgyvendino TMSC įsigijimą.** Iš esmės Komisija nusprendė, kad sudarydama

¹ 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) (toliau – Susijungimų reglamentas).

² Susijungimų reglamento 4 straipsnio 1 dalis.

³ Susijungimų reglamento 7 straipsnio 1 dalis.

⁴ 2019 m. birželio 27 d. Komisijos sprendimas C(2019) 4559 *final*, kuriuo skiriamos baudos už nepranešimą apie koncentraciją pažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 139/2004 4 straipsnio 1 dalį ir už koncentracijos įgyvendinimą pažeidžiant minėto reglamento 7 straipsnio 1 dalį (byla M.8179 – *Canon / Toshiba Medical Systems Corporation*).

laikiną sandorį ieškovė iš dalies įvykdė vieną koncentraciją, kuri apėmė TMSC įsigijimą, todėl pažeidė pareigas pranešti ir sustabdyti vykdymą. Dėl šios priežasties Komisija skyrė jai dvi baudas, kurių bendra suma siekė 28 mln. EUR.

Ieškovė pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo; jį Bendrasis Teismas (šeštoji kolegija) atmetė.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirmiausia Bendrasis Teismas atmetė ieškovės argumentą, kad sudarant laikiną sandorį nebuvo įgyta TMSC kontrolė, todėl nebuvo pažeistos Susijungimų reglamente numatytos pareigos pranešti ir sustabdyti vykdymą.

Remdamasis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija⁵ Bendrasis Teismas primena, kad koncentracija pradedama vykdyti, kai koncentracijos šalys sudaro sandorius, kuriais prisidedama prie ilgalaikio tikslinės įmonės kontrolės pokyčio. Taigi bet koks dalinis koncentracijos vykdymas patenka į pareigos sustabdyti vykdymą taikymo sritį, o tai atitinka reikalavimą užtikrinti veiksmingą koncentracijų kontrolę. Būtent vadovaujantis tokiu požiūriu glaudžiai susiję sandoriai pagal Susijungimų reglamentą laikomi viena koncentracija; vienintelė išimtis – atvejai, kai tokie sandoriai nėra būtini siekiant tikslinės įmonės kontrolės pokyčio ir todėl neturi tiesioginio funkcinio ryšio su koncentracijos vykdymu.

Taigi Komisija teisingai pažymėjo, kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje daromas skirtumas tarp sąvokų „koncentracija“ ir „koncentracijos vykdymas“. Iš tiesų, „koncentracija“ laikoma įvykdyta tik esant ilgalaikiam kontrolės pokyčiui, o koncentracijos „vykdymas“ gali būti pradedamas nuo to momento, kai koncentracijos šalys sudaro sandorius, kuriais prisidedama prie ilgalaikių tikslinės įmonės kontrolės pokyčių, t. y. galbūt prieš įgyjant tokios įmonės kontrolę.

Taigi kriterijus nustatyti, ar ieškovė pažeidė pareigas pranešti ir sustabdyti vykdymą, yra ne vertinimas, ar TMSC kontrolė buvo įgyta prieš gaunant leidimą vykdant koncentraciją, o vertinimas, ar ginčijamais veiksmais visiškai ar iš dalies faktiškai ar teisiškai prisidėta prie šios įmonės kontrolės pokyčio iki šios datos.

Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas taip pat atmeta ieškovės argumentą, kad Komisijos vykdoma koncentracijos kontrolė niekaip nebuvo sutrukdyta, nes ieškovė įgijo TMSC kontrolę tik gavusi visus atitinkamų konkurencijos institucijų leidimus. Ieškovė tvirtina, kad, kol kontrolė neįgyta, koncentracija nebuvo vykdoma pirma laiko. Koncentracijai iš dalies įvykdyti būtina įgyti dalinę kontrolę. Bendrasis Teismas teigia, kad kontrolė arba įgyjama nuo to momento, kai subjektas gali daryti lemiamą įtaką tikslinei bendrovei, arba neįgyjama. Todėl tariama „dalinė kontrolė“ negali būti dalinio koncentracijos įvykdymo sąlyga. Bendrasis Teismas taip pat primena, kad siekiant veiksmingumo Komisijos kontrolę reikia vykdyti prieš įgyvendinant koncentraciją, net ir dalinę.

Remdamasis savo paties jurisprudencija⁶ Bendrasis Teismas taip pat atmeta ieškovės argumentus, kad laikinas sandoris nėra dalinis koncentracijos įvykdymas.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymi, **kad koncentracija gali būti vykdoma sudarant kelis formaliai teisiškai atskirus sandorius ir tokiu atveju Komisija turi įvertinti, ar šie sandoriai sudaro vieną koncentraciją, nes yra vientisi.** Kai sudaryti keli teisiškai atskiri sandoriai, atsižvelgdama į kiekvienam atvejui būdingas faktines ir teisines aplinkybes, Komisija turi nustatyti, kokio ekonominio tikslo siekia šalys, t. y. išsiaiškinti, ar aptariamoms įmonėms bet koku atveju būtų norėjusios sudaryti kiekvieną atskirą sandorį arba, atvirkščiai, ar kiekvienas sandoris sudaro tik kompleksinės koncentracijos dalį, be kurios šalys nebūtų šios koncentracijos įvykdžiusios.

Tokiomis aplinkybėmis **Komisija nepadarė klaidos, kai laikiną sandorį pripažino daliniu koncentracijos įvykdymu.** Iš tiesų ji teisingai konstatavo, kad nuo laikino sandorio sudarymo

⁵ 2018 m. gegužės 31 d. Sprendimas *Ernst & Young*, [C-633/16](#).

⁶ 2006 m. vasario 23 d. Sprendimas *Cementbouw Handel & Industrie / Komisija*, [T-282/02](#).

momento ir neatsižvelgiant į tai, ar bus gautas koncentracijos leidimas, ieškovė įgijo galimybę daryti tam tikrą įtaką TMSC, nes įvykdžius minėtą sandorį turėjo išimtinę teisę nuspręsti dėl šios bendrovės galutinio įgijėjo tapatybės.

Bendrasis Teismas taip pat ginčija ieškovės argumentą, kad laikinas sandoris neturi tiesioginio funkcinio ryšio su TMSC kontrolės pokyčiu, todėl prie jo neprisidėjo. Bendrasis Teismas mano, kad be ieškovės pasiūlytos dviejų etapų sandorio struktūros *Toshiba* nebūtų galėjusi atsisakyti TMSC kontrolės ir negrįžtamai gauti TMSC mokėjimo iki 2016 m. kovo mėn. pabaigos. Be to, kiek tai susiję su šia dviejų etapų struktūra, laikinas sandoris yra būtinas etapas siekiant TMSC kontrolės pokyčio. Šia dviejų etapų struktūra siekta, kad pagal laikiną sandorį tarpinis pirkėjas nusipirktų visus TMSC balsavimo teisę suteikiančius vertybinius popierius, o ieškovė negrįžtamai sumokėtų TMSC kainą bendrovei *Toshiba* ir gautų kuo didesnę užtikrinimą, kad galiausiai ji kontroliuos TMSC.

Bendrasis Teismas atmeta visą ieškinį ir priteisia iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005